

JOANA LA BOJA

La reina esborrada

EUDALD ROCA

Joana la Boja, la reina esborrada

Autor: Eudald Roca i Barberí

Data de publicació: 29-04-2026

N'Eudald Roca ha escrit aquesta ressenya del seu darrer llibre "Joana la Boja, la reina esborrada", el qual es pot trobar fàcilment a Amazon, Casadellibro, etc. o a la vostra llibreria de confiança.

Sempre es fa difícil d'escriure sobre un llibre que ha escrit un mateix i per tant començaré per explicar com he arribat al fet de tenir l'atreviment d'escriure'n un.

Fa molts anys que segueixo la feina incansable i impagable d'en Jordi Bilbeny i en sóc un gran admirador. Ell és la causa que un bon dia comencés a furgar en arxius digitalitzats alemanys per veure si trobava proves i evidències de la història esborrada de Catalunya que precisament pel fet d'haver estat en gran part esborrada és difícil de construir i encara que les evidències de manipulació i falsificació són in comptables, no és sempre fàcil de trobar proves i evidències del que aquesta història esborrada havia estat.

Si com deia Àngel Guimerà i ens recordava en un article del 2019 el també col·laborador de l'Institut Nova Història Jordi Berenguer, la història i la llengua són el botí més preuat a l'hora de sotmetre un poble, no és gens estrany ni únic el que li ha passat al poble català després de perdre la seva llibertat. La història i la llengua dels Països Catalans han estat sistemàticament perseguides i esborrades per assegurar que aquest vell poble sotmès no tingués possibilitats de renéixer.

Ser membre de l'Institut Nova Història m'ha permès d'entrar en contacte amb un seguit de personalitats excepcionals que m'han donat sempre suport i ajudat en la de vegades feixuga tasca de lectura de llibres antics digitalitzats. A més del Jordi Bilbeny, he tingut la sort de tenir el suport del Manel Capdevila, a qui considero la persona més sàvia que mai he conegut i que m'ha honrat escrivint el pròleg d'aquest meu primer llibre. També de l'incansable Josep Mayolas que sempre que ha pogut m'ha donat la possibilitat de presentar les meves troballes en xerrades de l'Institut Nova Història.

També a l'Andreu Marfull del que he après tot el que sé sobre la cronologia històrica, un camp en el que encara hi ha molta feina per fer i finalment no em vull deixar al Daniel Ibàñez que és el màxim coneixedor català de la figura de Joana la Boja i a qui vull agrair totes les seves paraules i encoratjament.

Com deia aquell savi castellà, hoy he venido a hablar de mi libro i per tant si em permeteu us en faré cinc cèntims prenent les paraules que utilitza en el pròleg el meu amic Manel Capdevila:

“L'Eudald, amb el seu treball, s'endinsa en les pàgines del llibre de glòries de la casa d'Àustria per explorar com es mostra a la reina Joana i com els seus orígens catalans han estat amagats. A través d'una anàlisi detallada dels escuts heràldics, les genealogies i les narratives presents en aquesta obra, descobreix com la corona catalanoaragonesa va ser fonamental en la construcció de l'imperi de Carles V. També examina el paper dels Fugger, la família de banquers oficials dels Habsburg que són els que van finançar aquesta obra majestuosa i enciclopèdica sobre les glòries de la casa d'Àustria. Aquest llibre, malgrat ser una obra de propaganda dinàstica, conté informacions valuoses que contradiuen les narratives històriques tradicionals.

La reina Joana, coneguda en moltes fonts com a Joana de Castella, és anomenada repetidament Joana d'Aragó, destacant el seus orígens catalans, concretament de Cardona (Bages). I remarca la gran importància de la corona catalanoaragonesa en la successió dels Habsburg. Aquesta discrepància entre les fonts alemanyes i les cròniques hispàniques ens porta a qüestionar com s'ha contruït la narrativa històrica, la presència de la censura d'estat i quins interessos han influït en la representació de figures com la reina Joana”.

Finalment també vull agrair de manera molt especial al meu editor Antoni Guiscafrè de Documenta Balear el fet d'haver apostat per editar una obra d'un autor novell i desconegut amb el risc editorial i empresarial que això suposa i a més de fer-ho dins de la prestigiosa col·lecció Arbre de Mar de l'editorial Documenta Balear.

El llibre es pot trobar fàcilment a Amazon, Casadellibro, etc. o la demaneu a la vostra llibreria de confiança. Us desitjo una bona lectura.

Eudald Roca i Barberí

Sallent de Llobregat, 28 de Març de 2026